

Gündem

Genel Kurulumuz Yaklaşırken...

1994 yılı ortalarıydı... Rahmetli Tuncay Artun Bey İMKB Başkanlığı görevine yeni getirilmişti. Her alanda atılım yapmak istiyor, heyecanı yüzünden okunuyordu. İşe, Borsa üyeleri ile bir toplantı düzenlemekle başladı. Geniş katılımın olduğu toplantıda sektörün önemli konularının neler olduğu üyelerce dile getirildi. Öncelikli konular belirlendi ve her biri ile ilgili birer çalışma komitesi oluşturuldu.

Bu komitelerden biri de, öteden beri özlemi duyulan, ülkemizde aracı kuruluşları bir çatı altında toplayacak meslek örgütü "Birlik" kurulmasına yönelikti. Ben de istekli olarak bu komiteye katılmışım. Komitede; 2 Banka, 2 Aracı Kurum ve 1 de İMKB temsilcisi yer alıyordu.

Her defasında, farklı bir komite üyesinin ev sahipliğinde gerçekleşen toplantılar hararetle geçiyor, Birliğin görev ve yetkileri ile yönetim biçiminin belirlenme tarzı ana tartışma konularını oluşturuyordu. Sonunda, bir taslak üzerinde anlaşmaya varıp, aynı yıl içinde Kurul'a ilettik.

Devamı malum... Birlik, 1999 yılında yapılan yasa değişikliği ile Sermaye Piyasası Kanununa girdi. 2001 yılı Nisan ayında da kuruluşu fiilen gerçekleştirilebildi.

Birliğin "Kurucu" Niteliğindeki Yetkili Organları Görev Sürelerini Tamamladı...

Birliğin kuruluşunun üzerinden iki tam yıl geçti. Böylece, "kurucu" özelliği taşıyan Birlik organları Statü ile belirlenen iki yıllık görev sürelerini tamamlamış oldular.

Beklentilerinizin ne ölçüde karşılanabildiği tümüyle sizlerin takdirinde...

Sizlere duyurulduğu üzere, 3. Olağan Genel Kurulumuz 29 Nisan 2003, Salı günü, Birlik Merkezinde toplanıyor. Gündem gereğince Birliğin 2002 yılı faaliyetleri görüşülecek ve ayrıca görev süreleri dolan Yönetim ve Denetleme Kurulu Üyelikleri için de seçim yapılacaktır.

Aracı Kurum ve Bankalarımızda 15.000 Meslektaşımız Çalışıyor...

Bilindiği gibi, üyelerimiz, sermaye piyasası işlemi yetki belgesine sahip Aracı Kurum ve Bankalardan oluşuyor.

Bankaların da Birlik üyesi olma nedeni; İMKB Tahvil-Bono, Repo-Ters Repo Piyasalarında faaliyet göstermeleri ve ayrıca Borsa Dışı Hisse Senedi (Lot Altı) işlemleri yapmalarından kaynaklanıyor.

Kamu borçlanma senedi işlemlerinin kabaca %75'i Bankalar, %25'i ise Aracı Kurumlarca gerçekleştiriliyor. Bu işlemlerin Borsamıza sağladığı doğrudan ve dolaylı yararlar hepimizce malum.

El birliğiyle, yedi yıllık uğraş sonucu hayata geçirmeyi başardığımız **Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği**, kaynağını Anayasamızdan alan bir meslek kuruluşu... Birliğimizin üyeleri, hukuken tüzel kişilikler olsa da, kuşku yok ki, sektördeki olumlu-olumsuz tüm gelişmeler ve yapılan düzenlemelerden doğrudan etkilenen, bu kurumlardaki her kademede görev yapan değerli meslektaşlarımızdır.

Bu arkadaşlarımızın sayısı halen; 7.000'i aracı kurumlarımızda, diğer bölümü de Bankaların hazine ve menkul kıymet departmanları ile şubelerinin menkul kıymet servislerinde olmak üzere yaklaşık 15.000 kişiyi bulmaktadır.

Sermaye piyasası aracılık mesleği mensupları olarak, diğer mali kesim çalışanları ile birlikte, maalesef, ekonomik krizden en fazla olumsuz etkilenen kitle olduk. Binlerce arkadaşımız işini kaybetti, bir çok kurum bilinen nedenlerle kapandı.

Olumsuz pek çok faktörün bir araya gelmesi ve üstelik, dünyadaki resesyonun da etkisiyle ağırlaşan kriz ortamının; alınan radikal önlemler ve bölgemizdeki sıcak savaşın bitmesiyle, artık sonuna yaklaş-

makta olduğumuzu düşünüyor ve ileriye daha bir umutla bakabileceğimize inanıyoruz.

Kenetlenip, Sinerji Yaratmalıyız...

Bu duygu ve düşüncelerle, gelmek istediğim asıl konu şudur:

Biz, aracılık mesleğine gönül veren kişiler olarak, aynı gemide yolculuk yapan kişiler gibiyiz. Bu bakımdan, kurumlarımızın kökeni ve ölçeği ne olursa olsun hepimizin ortak çıkarı sermaye piyasasını büyütme'den geçmektedir.

Piyasayı büyütebilmenin ekonomik, mali, idari pek çok dışsal koşulu olduğu açık. Ancak, içe dönük çok önemli bir şart da, misyon cümlemizde yer aldığı gibi, mesleki saygılığımızı en üst düzeye çıkarmaktır.

"Mesleki Saygınlık" kavramının pek çok alt öğelerden oluştuğu malum. O nedenle, bu öğeleri tuğla gibi teker teker işlemek durumundayız.

Bizleri bir çatı altında buluşturan Birlik, bu uğraşta tüm olanaklarıyla hizmetimizdedir.

Üyeler ve meslek mensupları olarak yapmamız gereken tek şey, bilgi ve becerimizi bir araya getirerek sinerji yaratmaktır.

Birlik'te Olalım...

Ülkemizde sermaye piyasası henüz çok yeni. Kısa zamanda önemli aşama kaydettik. Ancak,

sahip bulunduğumuz potansiyelin henüz çok sınırlı bir bölümünü kullanabildiğimiz de bir gerçek.

Özetle; sektör olarak, ülkemiz, ekonomimiz ve kurumlarımız için yapacağımız çok iş, bunu sağlayabilmek için de Sizler varsınız, Birliğimiz var.

Lütfen;

- Genel Kurulumuza mutlaka katılın,
- Birlik çalışmalarında gördüğünüz aksaklıkları açıkça eleştirin,
- Açıklanmasını istediğiniz bir husus varsa sorun,
- Öneriniz varsa mutlaka dile getirin,
- Daha iyi icraat yapacağınızı düşünüyorsanız mutlaka aday olun,
- Aday olan, kendisine inandığınız ve güvendiğiniz kişilere destek verin.

Sevgi ve saygılarımla,

Y.Ziya TOPRAK
BAŞKAN

Birlik'ten Haberler

Birliğimizin Üçüncü Olağan Genel Kurul Toplantısı 29 Nisan'da Gerçekleştirilecek

Birliğimizin 3. Olağan Genel Kurul Toplantısı 29 Nisan 2003 Salı günü Büyükdere Caddesi, 1. Levent Plaza A Blok Kat:4 Levent-İstanbul adresindeki Birlik Merkezinde gerçekleştirilecek.

Genel Kurul Toplantısında Birliğimizin 2002 yılı faaliyetlerinin görüşülmesi yanında, Birlik Statüsü gereği, iki yıllık dönem için seçilen ve süreleri dolan Yönetim ve Denetleme Kurulu üyelikleri için seçim yapılacaktır.

Hatırlanacağı gibi, Birlik organlarının seçimi, Birlik üyeleri tarafından gizli oyla ve yargı gözetiminde gerçekleştiriliyor.

Seçimde oy verecek üye temsilcilerine ilişkin liste, Şişli 1. İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının 09 Nisan 2003 tarih ve 2003/053-K sayılı kararı gereği, 22 Nisan 2003 Salı günü mesai saati başlangıcından 24 Nisan 2003 Perşembe günü mesai saati bitimine kadar Birliğimizde askıda kalacaktır.

Üye temsilcilerine ilişkin itiraz ve değişikliklerin bu tarihten sonra bildirilmesi yasal olarak mümkün olamayacaktır.

"Borsaların Ekonomideki Yeri ve Yeniden Yapılandırılmaları" Konulu Panelimiz 10 Nisan'da Gerçekleşti

Birliğimizin 2003 yılına ait konferanslar serisinin ilki olan "Borsaların Ekonomideki Yeri ve Globalleşme Sürecinde Yeniden Yapılandırılmaları" paneli 10 Nisan 2003 tarihinde İMKB Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

Bu panel ile; son dönemde gündemde olan İMKB'nin özelleştirilmesi ve KOBİ borsalarının kurulması yönünde sağlıklı bir oluşumun hayata geçirilebilmesi için, konuyla ilgili taraf ve araştırmacıların katkıda bulunması amaçlandı.

Birlik Başkanımızın konuşmasını takiben, açılış konuşmasını

Başbakan Yardımcısı Abdülatif Şener'in yaptığı panelde; SPK Başkanı Dr. Doğan Cansızlar ve İMKB Başkanı Osman Birsen de birer konuşma yaptılar.

Ekonomi yazarı Dr. M. Ercan Kumcu'nun yönettiği panelde Galatasaray Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Çelik Kurtoğlu, Gaziantep Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Aslan, KOSGEB Başkanı Erkan Gürkan, SPK Eski Başkanı Doç. Dr. Ali İhsan Karacan, Özelleştirme İdaresi Eski Başkanı Uğur Bayar, KOTEDER Başkanı Halil Eroğlu ve Boston Consulting Group Türkiye Genel Müdürü Muzaffer Egeli panelist olarak yer aldılar.

Panelistler, sırasıyla;

- ✓ Borsaların Ekonomideki İşlevi ve Önemi
- ✓ KOBİ'ler ve Sorunları
- ✓ KOBİ'lerin Finansman İhtiyacı ve KOBİ Borsalarından Beklentiler

- ✓ Ülkemiz Borsaları İçin Yeniden Yapılandırma Önerileri
 - ✓ Özelleştirmede Temel Yaklaşımlar ve Borsa Özelinde Uygulanabilecek Stratejiler
 - ✓ Mevcut ve Potansiyel Halka Açık Şirketler Yönünden Borsalara Bakış ve Beklentiler
 - ✓ Dünyada Borsaların Şirketleşmesi ve Halka Açılmaları Üzerine Deneyimler
- başlıklı sunumlar yaptılar.

Yoğun ilgi gören Panelimizin dinleyici kesimini; üyelerimiz ve basın mensuplarının yanı sıra, sermaye piyasası ile ilgili kamu ve özel sektör kurum ve kuruluş yetkilileri, akademisyenler ve yatırımcılar oluşturdu.

Toplantıda yer verilen ağırlıklı görüşleri şöylece özetlemek mümkün:

- İMKB milli bir kuruluş olarak bugüne kadar görevini en iyi şekilde yerine getirmiştir. Bununla birlikte kamusal niteliği nedeniyle özellikle mali yönden müdahalelere maruz kalabilmektedir. Dünyada 1990'lı yıllardan itibaren yaygınlaşan "borsaların kar amacı güden şirketler haline dönüştürülmesi" trendi doğrultusunda İMKB'nin de şirketleştirilmesi ve daha sonra halka açılması düşünülebilir. Ancak, bu mutlak bir gereklilik de değildir. Özellikle de "Gelir" amaçlı yapılacak bir özelleştirmenin yarar yerine zarar getireceği açıktır. Özelleştirmede "etkinlik, verimlilik, rekabet, dünya ile entegrasyon" gibi amaçlar ön planda tutulmalıdır.

- KOBİ'lerin ülke ekonomisinde taşıdığı büyük önem konusunda

mutabakat vardır. Bu kuruluşların finansman ihtiyacı içinde bulunduğu da bir gerçektir. Ancak, bu ihtiyacın mevcut kayıt düzenleri ve kurumsallaşma düzeyleri itibarı ile sermaye piyasasından sağlanması güçtür. Esasen, bankacılık sisteminden yeterli krediyi alamamaları da bundan kaynaklanmaktadır. İMKB, işlem gören şirketlerin büyüklüğü göz önüne alındığında, aslen bir KOBİ Borsası niteliğindedir. Üstelik daha küçük şirketlerin de bu piyasada kote olması için her türlü alt yapı mevcuttur.

Panelde yer verilen tüm görüşlere saygı duyuyor, verimli geçmiş olmasını da zaten farklı görüşlerin ortaya çıkmasına bağlıyoruz.

Paneli takiben, konuların basında geniş yer alması ve tartışmaların halen de sürmekte olması, amacımıza ulaştığımızı gösteren önemli bir işaret olarak algılanmaktadır.

Daha önceki panel ve konfe-

ranslarımızda olduğu gibi, bu panelimizde yer alan konuşma ve sunumlar da kısa sürede kitap haline getirilerek, toplantıya katılmamış olanların yararlanmasına sunulacaktır.

Birliğimizin Altıncı Üye Toplantısı 4 Nisan'da Yapıldı

04 Nisan 2003 tarihinde gerçekleştirilen Altıncı Üye Toplantısına, sektör sorunlarımızın yetkililere ilk ağızdan aktarılmasına olanak sağlamak üzere SPK Başkanı Sayın Dr. Doğan Cansızlar ile İMKB Başkanı Sayın Osman Birsen de davet edildiler.

Birlik Başkanı Y. Ziya Toprak toplantıyı açış konuşmasında piyasamızdaki son gelişmeler ve çözüm bekleyen sektör sorunlarını dile getirdi. Konuşmanın tam metnini diğer sayfalarımızda bulabilirsiniz.

Kurul Başkanı Cansızlar, kuruluşundan bu yana Birliğin;

sermaye piyasası sorunlarının ortaya konulması, öneriler geliştirilmesi, bilgilendirme ve sektörün temsiline yönelik önemli görevler yaptığını, geline bu aşamada Kurul bünyesindeki uygun bazı yetkilerin Birliğe devredilmesi konusunda da olumlu yaklaşım içinde olduklarını belirtti.

Cansızlar, son zamanlarda bazı aracı kurumlarda yaşananların, her sektörde zaman zaman görülebilecek türden adi suç niteliğinde olaylar olduğunun altını çizdi. SPK Başkanı ayrıca, takas ve saklama sisteminin gözden geçirildiği, hisse senedi komisyon tarifesi konusunda Haziran ayında yeni bir değerlendirme yapılacağını ifade etti. Cansızlar yurtdışındaki vatandaşlarımıza hizmet götürülmesi, dolayısıyla aracı kuruluşların buralarda şube veya temsilcilik açmalarının yararlı olacağını dile getirdi.

İMKB Başkanı Osman Birsen ise yaşanan son gelişmelerden İMKB'nin de olumsuz etkilendiğini, bunu ortadan kaldırmak için tüm sektör temsilcilerinin her platformda haklılıklarını savunmaları gerektiğini belirtti.

Birsen, İMKB'nin kurumsal yapılanmasını Türkiye ölçülerine göre büyük bir hızla tamamladığını, yatırımcı güvenini artırmak için diğer ülkelere göre çok daha fazlasının hayata geçirildiğini vurguladı. Müşteri bazında saklama ve müşteri bazında emir iletimini bu kapsamda örnek olarak hatırlattı.

Lisanslama Sınavlarında Derece Alanlara Belgeleri Törenle Verildi

28-29 Eylül 2002 ve 18-19 Ocak 2003 tarihlerinde düzenlenen lisanslama sınavlarında dereceye giren 30 meslek personelinin lisans belgeleri, 10 Nisan 2003 tarihindeki "Borsaların Ekonomideki Yeri ve Globalleşme Sürecinde Yeniden Yapılandırılmaları" konulu panelimizi takiben, Başbakan Yardımcısı Abdülatif Şener ve sermaye piyasası kurumlarının yetkilileri tarafından törenle dağıtıldı.

Birliğimizden Basın Açıklaması...

Birlik Başkanı Y. Ziya Toprak, 25 Mart 2003 tarihinde bir basın açıklamasında bulundu. Toprak, ülkemizin yer aldığı coğrafyadan dolayı son dönemde kritik olaylar yaşandığını, böylesine önemli bir dönemde para ve sermaye piyasaları ile ilgili olarak yapılan yorum ve değerlendirmelerde yapıcı eleştiri ölçülerini aşan, tasarruf sahiplerini karamsarlığa iten ifadelere yer verildiğine değindi.

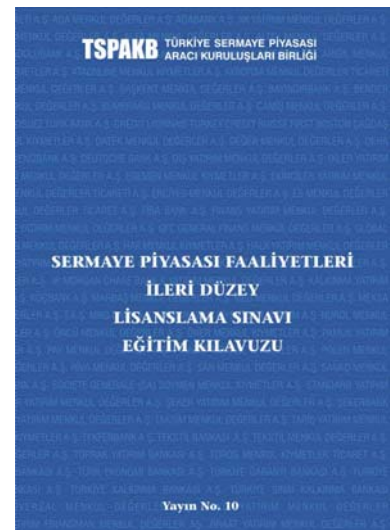
Aksaklıkların nasıl düzeltilebileceği ve ülkemiz kaynaklarının nasıl harekete geçirebileceğine ilişkin yapıcı öneriler yerine, felaket senaryoları üretildiğini, yatırımcılara milli hiçbir yatırım aracına güvenmeme fikri aşılana çalışıldığını belirten Toprak, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

olarak bu tür yıkıcı, güven sarsıcı davranışlara karşı olduğumuzu vurguladı.

Eğitim Kılavuzlarımız Kitaplaştırıldı

Sermaye Piyasası Faaliyetleri Temel Düzey ve İleri Düzey Lisanslama Sınavlarına yönelik Birliğimizce hazırlanan ve internet sitemizde yer alan eğitim kılavuzları sektörden gelen talepler doğrultusunda basılıp kitap haline getirildi.

Nisan-Mayıs 2003 Lisanslama Eğitim Programları			
Eğitim Tarihi	Eğitim Adı	Lisans Türü	Süre
08 Nisan	Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası Araçları	Temel Düzey	1 gün
12-13 Nisan	Genel Ekonomi	Temel Düzey	2 gün
25 Nisan	İlgili Vergi Mevzuatı	Temel Düzey	1 gün
2-4 Mayıs	Temel Finans Matematiği, Değerleme Yöntemleri, Muhasebe ve Mali Analiz	Temel Düzey	3 gün
05 Mayıs	Diğer Teşkilatlanmış Piyasa ve Borsalar	Temel Düzey	1 gün
06 Mayıs	Takas ve Operasyon İşlemleri	Temel Düzey	1 gün
8-9 Nisan	Muhasebe, Denetim, Etik Kurallar	İleri Düzey	2 gün
09 Nisan	İlgili Vergi Mevzuatı	İleri Düzey	1 gün
14-15 Nisan	Analiz Yöntemleri	İleri Düzey	2 gün
24-27 Nisan	Finansal Yönetim	İleri Düzey	4 gün
30 Nisan-2 Mayıs	Ulusal ve Uluslararası Piyasalar	İleri Düzey	3 gün
3-4 Mayıs	Genel Ekonomi ve Mali Sistem	İleri Düzey	2 gün
6-7 Mayıs	Ticaret, Borçlar Hukuku ve İlgili Mevzuat	İleri Düzey	2 gün
7-9 Mayıs	Sermaye Piyasası Mevzuatı	Temel/İleri Düzey	2½ gün

Lisanslama Eğitim Programlarımız Açıklandı

Mart ayında Temel Düzey Lisanslama eğitimlerinin 6 modülüne ve İleri Düzey Lisanslama eğitimlerinin 2 modülüne yönelik eğitimler gerçekleştirildi. Temel Düzey eğitimlerine 29 banka ve aracı kurum ile 1 Portföy Yönetim şirketinden 143 kişi; İleri Düzey eğitimlerine ise 22 aracı kurum ve bankadan 83 kişi katıldı.

Nisan-Mayıs 2003 dönemi eğitim programımız yukarıdaki şekilde belirlenmiş ve üyelerimize gönderilmiştir.

Rakamlarla Borsa Dışı İşlemler

Borsa Dışı Hisse Senedi Pazarı'nda 28 Mart 2003 tarihi itibarıyla tabloda yer alan verilere ulaşılmıştır.

28 Şubat 2003 - 28 Mart 2003 döneminde 14 hisse senedinin 3'ünde işlem gerçekleşmiş ve

28.02.2003-28.03.2003 arasında Borsa Dışı İşlemler					
	En Düşük Fiyat	En Yüksek Fiyat	Ortalama Fiyat	Toplam Lot	Hacim (mn. TL)
EGS Holding	30	50	50	102.348	5.070
Sabah Yayıncılık	300	400	322	13.600	4.380
Tümteks	450	550	521	4.090	2.132

Kaynak: TSPAKB

aylık işlem hacmi 11.6 milyar TL olmuştur. Aynı dönemde sisteme 3.198 emir girişi yapılmıştır. En çok emir girilen 3 hissedeki emir sayısı toplam emirlerin %55'ine tekabül etmekte olup, bu hisseler sırasıyla EGS Holding (926), Medya Holding (480), ve Sabah Yayıncılık (352)'tir.

Birliğimiz "Enflasyon Muhasebesi" Konulu Eğitim Düzenledi

SPK'nın "Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltmesine İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği"ni gereğince, 2003 hesap döneminde enflasyon muhasebesi uygulamasına geçiliyor. Bu çerçevede aracı kuruluşlarımız mali tablolarını Tebliğde yer alan ilkelere göre düzenlemek zorunda.

Bu bağlamda, konuyla ilgili meslek personeline yönelik olarak 12-13 Nisan 2003 tarihlerinde; Prof. Dr. Göksel Yücel tarafından enflasyon muhasebesi eğitimi düzenlendi.

Belirtilen tarihte, 35 kurumdan 36 kişi eğitim aldı. Yoğun ilgi gören Enflasyon Muhasebesi eğitimi; 24-25 Mayıs ve 7-8 Haziran 2003 tarihlerinde tekrar edilecek. Başvuruları bekliyoruz.

Birlik Başkanı Y. Ziya Toprak'ın Altıncı Üye Toplantısı Açılış Konuşması

Sayın Konuklar,
Değerli Üyelerimiz,

Yaklaşık olarak 3,5 ay kadar önce, Aralık ayında, genel seçimleri takiben gerçekleştirdiğimiz Olağanüstü Genel Kurul vesilesiyle bir araya gelmiştik.

O günlerde, geleceğe daha bir umutla bakıyorduk. Ancak, zaman geçtikçe, bir yandan Irak savaşı ve bu savaşta Türkiye'nin aldığı pozisyon, diğer taraftan da izlenen ekonomik politikalara dönük bazı soru işaretleri genel olarak ekonomimizi ve özellikle de para ve sermaye piyasalarımızı olumsuz yönde etkilemeye başladı.

Sonuç itibariyle, umutla girdiğimiz 2003 yılının ilk çeyreğini maalesef bu umutlarımızı bir miktar yitirerek tamamladık.

Bildiğiniz gibi, son bir iki ay içinde, sınırlı sayıda da olsa bazı üyelerimizde yaşanan olayları üzüntüyle izledik. Bunlardan birinde meydana gelen hadiseyi ise, tüm üyelerimizle birlikte kınadık.

Bu vesile ile şu hususu altını çizerek belirtmek isterim: Aracı kuruluşlarımız, bir bütün olarak; taahhütlerine sadık, etik değerlere saygılı, müşterinin hak ve çıkarlarını en az kendi çıkarlarıyla eşdeğer tutan bir meslek anlayışına sahiptirler.

Her ülkede, her meslek grubunda nadiren çıkabilecek nahoş olayların meslek mensuplarının tümüne mal edilmesi elbette düşünülemez.

Bu vesile ile değerli Basınımızın da yatırımcı güveni ile ilgili konularda daha duyarlı davranması gerektiğini düşünüyoruz.

1990'lı yıllarda yaşanan Çukurova olayında, hiçbir zorlama olmadığı halde, tüm meslekdaşlarımızın bir araya gelmeleri ve gönüllü fon oluşturmaları, meslek itibarımıza verdiğimiz önemin açık göstergesidir.

Aracı kuruluşlarımız, bir bütün olarak; taahhütlerine sadık, etik değerlere saygılı, müşterinin hak ve çıkarlarını en az kendi çıkarlarıyla eşdeğer tutan bir meslek anlayışına sahiptirler.

Bununla birlikte, aracı kuruluşlar olarak, bu son olaylardan çıkaracağımız önemli dersler, tamamlamamız gereken ev ödevleri bulunduğuna da inanıyoruz.

Kısaca belirtmek gerekirse;
✓ Meslek personeli seçiminde daha dikkatli davranmalıyız,
✓ Hep birlikte tartışarak olgun-

laştırdığımız ve mevzuat haline getirdiğimiz meslek kurallarımıza daha fazla uyum sağlamalıyız,

✓ İç kontrol sistemlerimizi güçlendirilmeli, bu fonksiyonu şekli olmaktan hızla çıkarmalıyız. Bu alanda yapılacak tasarrufun çok büyük risklerin doğmasına neden olabileceğini hesaba katmalıyız.

✓ Yatırımcılarımızı, finansal işlemlerinde çağın gelişen teknolojilerini kullanmaları hususunda teşvik etmeli, bir anlamda eğitmeliyiz. Bu, şeffaflık ve hesap verebilirlik gibi temel kurumsal yönetim unsurlarının gelişmesine katkı suretiyle yatırımcı güveninin artmasını sağlayacaktır.

Yasama ve Düzenleme yapmaya yetkili mercilerinden beklentilerimiz arasında da şu hususları sayabiliriz:

✓ Meslek itibarı ile bağdaşmayan türde fiilleri sabit olan sermaye piyasası elemanlarının bu sektörde çalıştırılmamasına yönelik düzenleme yapılmalıdır. Düzenlemeye dayalı olarak bu konuda Birliğimiz üzerine düşen görevi yapmaya her zaman hazırız.

✓ Aracı kurum denetleme elemanlarının yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleme yapılmalıdır.

✓ Aracı kurumların birleşmeleri teşvik edilmelidir. Bu suretle kurumsallaşmaları, teknolojik alt yapılarını pekiştirmeleri, sonuç itibarıyla de rekabet güçlerini arttırarak büyüme ve gelişmelerinin önü açılmış olacaktır.

✓ Ekonomik gerekçelerle faaliyetlerine bir süre ara vermek isteyenlere, hakları saklı kalmak kaydıyla bu olanak verilmelidir.

✓ Meslekten tümüyle ayrılmak isteyen kuruluşların tasfiye sürelerini kısaltacak, böylece bu süreçte gereksiz harcama yapmalarının önüne geçecek düzenlemeler yapılmalıdır.

✓ Sermaye piyasası davalarının süratle sonuçlandırılmasına olanak sağlanmalı, gerekirse bu amaçla ihtisas mahkemeleri kurulmalıdır. Tüm adli sistemin ağır işliyor olması, bu yönde adım atılmamasının haklı bir gerekçesini oluşturmayacağı kanısındayız. Yerli ve yabancı yatırımcıların piyasamıza olan güvenleri hızlı işleyen bir adalet mekanizmasını gerekli kılmaktadır.

✓ Aracı Kurumların da birer "Güven Müessesesi" olduğundan hareketle, Bankalar Kanunu'nda yer aldığı gibi çalışanlara "Sır Saklama" yükümlülüğü getirilmelidir.

✓ Kredili İşlemlerde, özellikle de Banka üzerinden açılanlar için, BDDK ile de işbirliği içinde takip ve kontrolüne imkan sağlayacak bir sistem kurulmalıdır.

✓ Yabancı yatırımcı işlemlerin-

de kimlik denetiminin gereğine inanmakla birlikte, bu yükümlülüğün aracı kurumlar yerine saklamacı bankalara yüklenmesinin rekabet faktörü yönünden daha doğru olacağını düşünürüz.

Piyasamızla ilgili olarak alınması gereken daha pek çok önlem bulunduğu açıktır. Birlik olarak bu konudaki görüşlerimizi yayınladığımız bilimsel çalışmalarla, muhtelif raporlarımızda hem ilgililere ve hem de tüm kamuoyuna duyurmaktayız.

Kısa sürede sonuç alınamasa dahi, bu çabalarımızı kesintisiz sürdürmemizde büyük yarar görmekteyiz. Zira, "Güven, çok zor kazanılıp, çok kolay kaybedilebilen en değerli varlığımızdır."

"Güven, çok zor kazanılıp, çok kolay kaybedilebilen en değerli varlığımızdır."

Bu vesile ile bir konuya daha değinmek istiyorum.

Birer güven müessesesi olarak aracı kuruluşlarımız her türlü denetime açıktır ve şeffaflıktan yanadır. Öyle de olmalıdırlar.

Bu nedenle; aracı kuruluşlara ilke olarak güven duyulmayıp, bunun yerine kıymetlerin belli bir yerde, yatırımcının özel şifrelerle bir nevi kilit altında bulundurulması,

Hatta bununla da yetinilmeyip,

her gün interaktif telefonla kontrol edilmesinin istenmesini de yatırımcı nezdinde piyasaya karşı olan güvensizliği pekiştiren bir unsur olarak görmekteyiz.

Yine aynı şekilde, nahoş bir olayın gerçekleşmiş olması nedeniyle tepki düzenlemelerinden, ya da, piyasada işlemleri zorlaştırarak likiditeyi azaltabilecek türde sistem değişikliklerine gidilmesi de faydadan çok zarar getirebilir endişesini taşımaktayız.

Değerli Üyelerimiz,

Üyelerimiz arasında haksız rekabetin önlenmesi Birliğimizin önemli görevlerinden biridir.

Hatırlanacağı gibi bu tür eylemler çoğunlukla komisyon uygulaması nedeniyle karşımıza çıkmaktadır.

Bu nedenledir ki, biz Yönetim olarak, tüm dünyada olduğu gibi, komisyon oranlarının üyelerce serbestçe belirlenmesi gerektiği görüşünü savunduk. Ancak, iki yılı aşkın süredir yaşadığımız derin ekonomik kriz nedeniyle bu yöndeki önerimizi normal koşullara dönüldüğünde Kurul'a iletmeyi uygun görmüştük.

Ne var ki, bu süreyi daha fazla uzatmanın sektöre ve üyelerimize zarar vermeye başladığını da açıkça hissettik. Bu nedenle de, tam bir konsensüs sağlanamamış olsa bile, üyelerimizin ağırlıklı görüşünün bu yönde oluştuğunu saptadık ve serbesti yönündeki önerimizi Kurul'a iletтік.

Kurul'un, sanırız, içinde bulunulan hassas dönemde yaratabileceği sakıncalar gözetilerek, nihai kararı Haziran sonuna kadar ertelemiş bulunuyor.

Bu kararı saygıyla karşılamakla birlikte, Kurul'un bu konudaki yetkiyi tümüyle Birliğe bırakmasında yarar görmekteyiz. Böyle bir durumda Birlik Yönetiminin en sağlıklı kararı alma

basiretini gösterebileceğinden emin olabilirler.

Sermaye piyasası kurumlarının değerli yetkililerinin de hazır bulunduğu bu atmosferde, sektörümüzle ilgili görüş ve düşüncelerinizi, şikayet ve dileklerinizi açık yürekle ortaya koymanızı bekliyoruz.

Toplantıda beklenen hedefe

ancak bu şekilde ulaşabileceğimize inanıyor ve şimdi sözü sizlere bırakıyorum.

Teşekkür ederim.

Y. Ziya TOPRAK
BAŞKAN

Ayın İnceleme Konusu

Aracı Kurumlarımızın 2002 Yılı Mali Verileri

Sektörel veri bankası oluşturma amacımız doğrultusunda aracı kurumlarla ilgili veriler 2002 yılı itibarı ile konsolide edilmiştir.

Sektörle ilgili detaylı analizleri çok kısa bir süre sonra yayınlayacağımız "Türkiye Sermaye Piyasası-2002" adlı raporumuzda bulabilirsiniz. Detaylı veri tablolarına ise www.tspakb.org.tr adresimizden ulaşabilirsiniz.

Aşağıda özeti sunulan sektörün mali tabloları 2001 yılı için 123, 2002 yılı için 116 kurumun verileri konsolide edilerek oluşturulmuştur.

Bilanço Analizi

Aracı kurumların toplam aktif büyüklüğü 2002 yılında dolar bazında %7 küçülerek 654 milyon \$'dan 608 milyon \$'a gerilemiştir.

2002 yılında sektörün bilanço yapısında önemli değişiklikler olmuştur. Dönen Varlıkların toplam aktifler içindeki payı

2001 yılında %81 iken 2002 yılında %70'e gerilemiştir.

Dönen Varlıklardaki düşüş, peşin ödenen vergiler, stopajlar ve geçici vergiler gibi hesapların takip edildiği Diğer Dönen Varlıklar hesabının %71 oranında azalmasından kaynaklanmaktadır. Bu da, 2001 yılında uygulanan deprem vergisi gibi geçici vergilerin 2002 yılında

uygulamadan kalkması ve aracı kurumların azalan faaliyetleriyle beraber ödemeleri gereken peşin vergiler ve stopajlar gibi yükümlülüklerin azalmasıyla ortaya çıkmıştır. Duran Varlıklardaki artış ise, büyük ölçüde satın alınan bazı aracı kurumların İştirak ve Bağlı Ortaklık hesaplarında yarattığı büyüme sonucunda meydana gelmiştir.

Aracı Kurum Sektörü Özet Mali Tabloları

Bilanço (000 \$)	2001	2002	Değişim
Dönen Varlıklar	528.270	423.720	-19,8%
Duran Varlıklar	125.248	184.102	47,0%
Aktif Toplamı	653.518	607.822	-7,0%
Kısa Vadeli Borçlar	244.575	159.098	-34,9%
Uzun Vadeli Borçlar	14.132	12.810	-9,4%
Özsermaye	394.811	435.914	10,4%
Pasif Toplamı	653.518	607.822	-7,0%

Gelir Tablosu (000 \$)

	2001	2002	Değişim
Net Aracılık Komisyonları	276.114	201.109	-27,2%
Brüt Satış Karı/Zararı	441.878	304.445	-31,1%
Faaliyet Giderleri	-366.624	-304.229	-17,0%
Esas Faaliyet Karı/Zararı	75.254	216	-99,7%
Faaliyet Karı/Zararı	257.854	98.674	-61,7%
Dönem Karı/Zararı	270.253	107.605	-60,2%
Net Dönem Karı/Zararı	176.888	70.210	-60,3%

Kaynak: TSPAKB

Bilanço Yapısı	2001	2002
Dönen Varlıklar	80,8%	69,7%
Duran Varlıklar	19,2%	30,3%
Aktif Toplamı	100,0%	100,0%
Kısa Vadeli Borçlar	37,4%	26,2%
Uzun Vadeli Borçlar	2,2%	2,1%
Özsermaye	60,4%	71,7%
Pasif Toplamı	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Pasif yapısında Kısa Vadeli Borçların oranı hızla gerilemiştir. Sektörün daralan faaliyetleri ile beraber borçluluğu da düşmüştür.

Pasifin en önemli grubu olan Özsermayenin payı %60'tan %72'ye çıkmıştır. Özsermayenin en önemli kalemi olan Ödenmiş Sermaye ise dolar bazında %46 artarak 261 milyon \$'a çıkmıştır. Artışın %38'i bedelli sermaye artırımından, %62'si iç kaynaklardan karşılanmıştır.

Konsolide bilançodan, genel hatları ile aracı kurumların oldukça likit, borçsuz ve güçlü sermaye yapısına sahip bir mali yapıda oldukları gözlenmektedir.

Gelir Tablosu Analizi

Aracı kurumların toplam gelirlerini gösteren Faaliyet Gelirleri

(Brüt Satış Karı) üç ana gruba ayrılabilir; aracılık komisyonları, diğer hizmet satışları ve menkul kıymet alım-satım karları.

Net Aracılık Komisyonları, hisse senedi ve sabit getirili menkul kıymet işlemlerinden alınan komisyonlardan müşterilere yapılan iadeler düşüldükten sonra kalan rakamı göstermektedir. Diğer Hizmet Satışları kurumsal finansman gelirleri ile portföy ve yatırım fonu yönetim gelirlerini içermektedir. Sektörün üçüncü önemli gelir kalemi ise menkul kıymet alım-satım karlarıdır.

Gelir Kompozisyonu

	2001	2002
Net Aracılık Komisyonu	62,5%	66,1%
Diğer Hizmet Satışları	9,1%	17,2%
Alım-Satım Kar/Zararları	28,4%	16,7%
Faaliyet Gelirleri	100,0%	100,0%

Kaynak: TSPAKB

Sektörün toplam Faaliyet Gelirlerinin üçte ikisi Net Aracılık Komisyonlarından oluşmaktadır. Dolayısıyla aracılık komisyonlarının biraz daha detaylı incelenmesi gerekmektedir.

Brüt Aracılık Komisyonları, aracı kurumun müşterilerinden tahsil ettiği komisyonları göstermektedir. 2001 yılında aracı kurumların toplam komisyon gelirlerinin %10'unu oluşturan sabit getirili menkul kıymet işlem komisyonlarının payı, 2002 yılında %17'ye çıkmıştır.

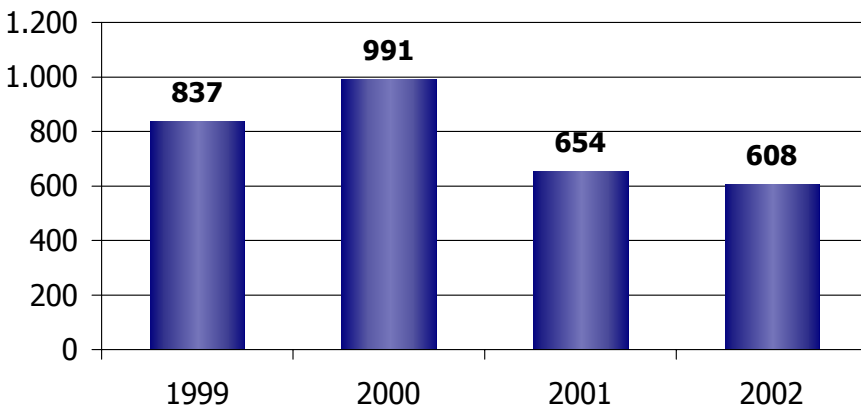
Brüt komisyon gelirden, komisyon paylaşımı sözleşmeleri uyarınca acentelere ödenen komisyonlar düşülerek Aracı Kurumun Komisyon Gelirleri bulunmaktadır. Bu rakamdan da müşterilere yapılan Komisyon İadesi çıkarılarak Net Aracılık Komisyonlarına ulaşılmaktadır.

Tablodan görüldüğü kadarı ile, 2001 yılında aracı kurumun müşteri işlemlerinden aldığı her 100 TL'lik komisyonun 85 TL'si kurum bünyesinde kalırken, 2002 yılında bu rakam 71 TL'ye inmiştir. Toplam komisyon gelirlerinin %29'u acenteler ve müşterilerle paylaşılmaktadır.

Sektörün faaliyetlerinden yarattığı toplam gelirleri gösteren Brüt Satış Karındaki %31 gerilemeye karşın sektörün Faaliyet Giderleri %17 civarında daralmıştır. Bunun sonucu olarak, 2001 yılında 75,2 milyon \$ olan Esas Faaliyet Karı sadece 216 bin \$ olarak gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle, sektör esas faaliyetlerinden elde ettiği gelirle ancak giderlerini karşılayabilmmiştir.

Faaliyet Giderlerinin yaklaşık %90'ını Genel Yönetim Giderleri oluşturmaktadır. Genel Yönetim

Aracı Kurumların Aktif Büyüklüğü (mn. \$)

Kaynak: TSPAKB

Aracılık Komisyonları Dağılımı	2001	2002
Brüt Aracılık Komisyonu	100,0%	100,0%
Brüt SGMK Komisyonu	10,4%	16,5%
Brüt Hisse Senedi Komisyonu	89,6%	83,5%
Acentelere Ödenen	14,6%	10,2%
Aracı Kurumun Komisyon Gelirleri	85,4%	89,8%
Komisyon İadesi	0,0%	18,4%
Net Aracılık Komisyonu	85,4%	71,4%

Kaynak: TSPAKB

Giderlerinin ise %43'ü personelle ilgili giderlerdir.

Faiz oranlarındaki düşüşle beraber, sektörün likit pozisyonundan elde ettiği faiz gelirleri daralmış, yine de Faaliyet Karının Esas Faaliyet Karından daha yüksek gerçekleşmesini sağlamıştır.

Sektörün Efektif Kurumlar Vergisi Oranı %35 olarak aynı seviyede kalmıştır. Fakat, Dönem Karındaki düşüşten dolayı Ödenecek Vergi ve Yasal Yükümlülükler dolar bazında %60 gerilemiştir.

Sonuç olarak, sektörün net karı 177 milyon \$'dan 70 milyon \$'a gerilemiştir. Fakat bu kar, esas faaliyetlerden elde edilen gelirlerden değil, faiz vb. faaliyet dışı gelirlerden kaynaklanmıştır.

TSPAKB TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Büyükdere Caddesi No:173
1. Levent Plaza A Blok Kat:4
1. Levent 34394 İstanbul
Tel.: 212-280 85 67
Fax: 212-280 85 89
Web: www.tspakb.org.tr
Email: tspakb@tspakb.org.tr

e-birlik, TSPAKB'nin aylık iç iletişim organı olup, para ile satılmaz.

Basım Yeri: Printcenter
Tel: (212) 282 41 90
Faks: (212) 280 96 04

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.

Birliğin 119 aracı kurum ve 47 banka olmak üzere toplam 166 üyesi vardır.

Misyonumuz;
Sermaye piyasamızın geliştirilmesi ve ülke ekonomisine katkı ana hedefi doğrultusunda; tüm çalışanları en üst derecede mesleki bilgi ile donatılmış, etik değerlere bağlı, rekabeti yatırımcılara daha kaliteli ürün ve hizmet sunumu şeklinde algılayan, saygın bir meslek mensupları kitlesi oluşturmaktır.

Sayın Üyemiz,

TSPAKB Aylık Bülteni "e-birlik" düzenli olarak size, sektörümüzün ilgili kurum ve kuruluşlarına ve basına ulaştırılıyor. Aldığımız geri bildirimler bizleri cesaretlendiriyor ve daha iyisini yapmamız konusunda teşvik ediyor. İlginize teşekkür ederiz.

Dileğimiz bu bültende sizlerin de aktif şekilde yer alması.

Lütfen, sermaye piyasamıza ve sektörümüze ilişkin her türlü görüş, düşünce, eleştiri, dilek ve temennilerinizi bize iletin, bunlara "e-birlik"te yer verelim. Yazılarınızı tspakb@tspakb.org.tr adresimize bekliyoruz.

Esenlik dileklerimizle,

"e-birlik"

Bu bülten Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği ("TSPAKB") tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistikî değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu bültende yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.